

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**PASVALIO RAJONO PASLAUGŲ IR UŽIMTUMO CENTRO
PAGYVENUSIEMS IR NEĮGALIESIEMS
2015 METŲ FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA**

**2016 m. kovo 31 d. Nr. A– 3
Pasvalys**

Auditas atliktas vykdant 2015 m. rugpjūčio 25 d. pavedimą Nr. PA -11

Auditą atliko savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė

Auditas pradėtas 2015-08-25

Auditas baigtas 2016-03-31

Su audito ataskaita galima susipažinti

Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu

<http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai /kontrolės-ir-audito-tarnyba /auditu-dokumentai .html>

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. rugpjūčio 25 d. pavedimu Nr. PA – 11. Finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) atliko Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė.

Audito tikslas – įvertinti 2015 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti Savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – biudžetinė įstaiga Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiems ir neįgaliesiems (toliau – Centras), adresas – Joniškėlio g. 1, Pasvalys, juridinio asmens kodas – 169277634.

Centro pagrindinė veiklos sritis – sveikatos priežiūra ir socialinis darbas. Pagrindinės Centro veiklos rūšys: stacionarinė pagyvenusių ir neįgaliųjų asmenų globos veikla, kodas 87.30; stacionarinė slaugos įstaigų veikla, kodas 87.10; nesusijusio su apgyvendinimu socialinio darbo su pagyvenusiais ir neįgaliaisiais asmenimis veikla, kodas 88.10; kita žmonių sveikatos priežiūros veikla, kodas 86.90.

Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Pasvalio rajono savivaldybės taryba.

Audituojamu laikotarpiu Centrai vadovauja direktorė Rasa Beinorienė, vyriausiąja buhalterė dirba Bronė Vasiliauskienė.

Audituojamas laikotarpis – 2015 metai.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Pasvalio rajono savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2015 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, jos parengtos pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą, taip pat kitus teisės aktus, o Savivaldybės ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos kokybiniu ir kiekybiniu aspektu reikšmingiausiose - darbo užmokesčio, išlaidų, gautinų-mokėtinų sumų, teikiamų paslaugų, turto srityse. Atrinkome audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito metu kiekvienai reikšmingai ūkinių operacijų grupei, sąskaitų likučiui ir atskleidimui parengtos ir atliktos detalios procedūros, kurios apėmė finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sulyginimą su pagrindžiančiais apskaitos įrašais ir reikšmingų įrašų žurnaluose ir kitų koregavimų, atliktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo metu, tyrimas. Audito pabaigoje buvo naudotos analitinės procedūros, kurios padėjo įvertinti bendrą finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą. Analitinių procedūrų metu nebuvo nustatyta reikšmingų svyravimų, kurie neatitinka kitos informacijos arba nukrypsta nuo numatytų sumų.

Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą nepriklausomai audito nuomonei pareikšti.

Audito metu vertinome audituojamo subjekto metinių ataskaitų rinkinius.

Finansinių ataskaitų rinkinys

Metinį finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Finansinės būklės ataskaitoje 2015 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies likutis buvo iš viso 797,9 tūkst. Eur, pabaigoje – 771,1 tūkst. Eur.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita, parengti pagal 2015 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Centras 2015 metais vykdė: valstybės deleguotos funkcijos Socialinių paslaugų plėtros globos įstaigose programą (10.01.02.02); valstybės deleguotos funkcijos Bendrųjų darbo reikalų, darbo politikos formavimo ir įgyvendinimo programą (04.01.02.01); Savivaldybės savarankiškų funkcijų Kitos socialinės paramos išmokos programas (10.01.02.40 ir 10.09.01.01) iš dviejų finansavimo šaltinių (Savivaldybės biudžeto ir teikiamų paslaugų lėšos).

Joms įgyvendinti Savivaldybės taryba skyrė 661364 Eur asignavimų, iš jų 321209 Eur darbo užmokesčiui, 49658 Eur turtui įsigyti. Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms finansuoti skirta 378936 Eur, iš jų 223357 Eur darbo užmokesčiui ir 44155 Eur turtui įsigyti. Valstybės deleguotų funkcijų įgyvendinimui skirta 95394 Eur, iš jų 49752 Eur darbo užmokesčiui. Teikiamų paslaugų išlaidoms skirta 187034 Eur, iš jų 48100 Eur darbo užmokesčiui ir 5503 Eur – turtui įsigyti.

Be to, 2015 metais Centras gavo 23664,45 Eur pavedimų lėšų, iš jų: 15991,59 Eur iš Panevėžio teritorinės darbo biržos įdarbinimo programų daliniam finansavimui; 6240 Eur būsto pritaikymui neįgaliesiems; 1207 Eur savanoriškos paramos; 225,86 Eur 2 proc. paramos iš VMI. Pavedimų lėšų likutis 2015 m. sausio 1 d.– 6910,68 Eur, 2015 m. gruodžio 31 d. –8343,54 Eur.

Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas

Vertinome Centro lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, atlikome:

- asignavimų planavimo ir naudojimo audito procedūras: vertinome, kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto projekto rengimo, sąmatų sudarymo ir vykdymo tvarkos, įsipareigojimų teisėtumą;

- išlaidų audito procedūras: vertinome prekių, paslaugų, darbų pirkimo, darbo užmokesčio ir mokesčių mokėjimo, transporto, kitų paslaugų, komandiruočių ir kt. išlaidų teisėtumą; pagrindinės veiklos ir kitos veiklos sąnaudų apskaitos teisingumą.

- pajamų audito procedūras: vertinome pajamų už suteiktas paslaugas gavimą ir pervedimą į Savivaldybės biudžetą;

- turto audito procedūras: vertinome turto teisinę registraciją, įsipareigojimų suderinimą, turto įsigijimo, gavimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, panaudos, nuomos, inventorizacijos atlikimo teisėtumą.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurios lėmė pažeidimus ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 1 priede.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Geroji patirtis

Audito metu atkreikėme dėmesį į Centro vadovybės atsakingą požiūrį į racionalų ir efektyvų valdymą. Centro veikla plati ir įvairiapusė: teikiamos stacionarios (ilgalaikė, trumpalaikė, dienos globa) ir nestacionarios (lankomoji priežiūra paslaugos gavėjų namuose, būsto pritaikymas, aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis) socialinės paslaugos, specialiojo transporto paslaugos rajono gyventojams, visuomeninėms organizacijoms ir kitoms rajono socialinių paslaugų įstaigoms, maisto ruošimo paslaugos Centro ir kitų rajono socialinių paslaugų įstaigų lankytojams, teikiamos pirties, skalbimo, masažo, vaistų leidimo, prekių gamybos ir pardavimo paslaugos. Centras dalyvauja ES lėšomis finansuojamuose projektuose, bendrųjų darbo reikalų, darbo politikos formavimo ir įgyvendinimo programoje. Per 2015 metus įdarbinta 24 darbuotojai per viešųjų darbų programą. Centre dirba 76 etatiniai darbuotojai. 2015 metais Centre užregistruota 166 gautų ir 345 išsiųstų raštų, direktorius išleido per 800 įsakymų. Centras 2015 metais uždirbo 194,1 tūkst. Eur veiklos pajamų (3 priedas), gavo 23,7 tūkst. Eur pavedimų lėšų, gavo ir panaudojo 10 tūkst. Eur ES lėšų, 636,9 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų.

Įstaigos valdymo struktūra optimali – direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, vyriausiasis buhalteris, apskaitininkas, vyriausiasis socialinis darbuotojas, vyresnysis socialinis darbuotojas, pagalbos į namus vadovas. Įstaigoje nėra tokių pareigybių, kaip sekretorius, kasininkas, archyvaras, kurias randame audituodami kitas, mažesnes veiklos apimtimi, darbuotojų skaičiumi ir valdomais ištekliais įstaigas.

2. Pastebėjimai dėl darbo užmokesčio

Savivaldybės taryba Centrai patvirtino¹ didžiausią leistiną darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, Savivaldybės biudžeto lėšų valstybės deleguotoms funkcijoms atlikti ir Europos Sąjungos lėšų skirtų projektui, pareigybių (etatų) skaičių –

---

¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. T1-226 „Dėl Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiems ir neįgaliesiems didžiausio leistino pareigybių (etatų) skaičiaus patvirtinimo“.

73 etatus. Centro direktorius patvirtino² etatų sąrašą. 9 etatai išlaikomi iš valstybės biudžeto dotacijos, 11 – iš teikiamų paslaugų lėšų, 7 – iš ES projekto lėšų iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. ir 46, o nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. -53 – iš Savivaldybės biudžeto asignavimų, skirtų savarankiškoms funkcijoms vykdyti. Audituojamu laikotarpiu užimti visi etatai.

Centro darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka³ (toliau tekste - Darbo apmokėjimo tvarka), o socialinių darbuotojų – dar ir Socialinių darbų dirbančių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu⁴ (toliau tekste – Aprašas). Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbas apmokamas taikant koeficientus, kurių pagrindu imama Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta bazinė mėnesinė alga (bazinis valandinis atlygis), išskyrus minimalią mėnesinę algą ir minimalų valandinį atlygį.

Biudžetinės įstaigos darbuotojų darbo užmokestį sudaro:

- tarnybinis atlyginimas ar tarifinis atlygis (koeficientais), padaugintas iš bazinės mėnesinės algos dydžio;
- tarnybinio atlyginimo priedai;
- priemokos;
- vienkartinės pinigines išmokos, skirtos darbuotojams skatinti.

Siekdamas užtikrinti Savivaldybės biudžeto lėšų skaidrų ir racionalų panaudojimą, administracijos direktorius įpareigojo⁵ įstaigas visus įsakymų projektus dėl vienkartinių piniginių išmokų, priedų, priemokų, materialinių pašalpų skyrimo įstaigų darbuotojams teikti derinti Administracijos direktoriui. Įsakymo projektas gali būti pasirašytas tik gavus Administracijos direktoriaus suderinimą (el.paštu).

Centre per 2015 metus darbo užmokesčiui priskaičiuota 320744 Eur, iš jų: 21393 Eur vienkartinių piniginių išmokų, 178 Eur priemokų, 9330 Eur priedų, 8882 Eur už darbą poilsio ir švenčių dienomis, 769 Eur išeitinė išmoka. Detalesni duomenys apie Centro darbo užmokesčio struktūrą 2015 metais pateikti 2 priede.

Atkreipiame dėmesį, kad planuojant asignavimus ateinantiems metams, biudžetinių įstaigų darbo užmokesčio fondas turi būti skaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės

---

² Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiems ir neįgaliesiems direktoriaus 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V-481, 2015 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. V-240a, 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-343.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

⁴ Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. A1-22, (su pakeitimais).

⁵ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. DV-142 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų, priedų, priemokų, materialinių pašalpų paskyrimo“

patvirtinta⁶ Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodika (toliau- Metodika).

Centras, skaičiuodamas 2015 metų darbo užmokesčio poreikį, nesivadovavo Vyriausybės patvirtinta Metodika, o poreikį apskaičiavo pagal faktiškai darbuotojams nustatytą darbo užmokestį.

Atlikę audito procedūras darbo užmokesčio nustatymo, apskaičiavimo ir išmokėjimo srityse reikšmingų neatitikimų nenustatėme. Pastebėjimai dėl pareigybių aprašymų Centrai buvo pateikti raštu⁷, į kuriuos Centras atsižvelgė ir neatitikimus ištaisė.

3. Pastebėjimai dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Vadovaujantis LR Finansų ministro įsakymu⁸ įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį biudžeto vykdymoataskaitų rinkinį.

Centro metinės biudžeto vykdymo atskaitos parengtos vadovaujantis LR buhalterinės apskaitos įstatymu, LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą.

Audito metu nenustatėme reikšmingų Centro 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų iškraipymų.

Pastebėjimai, neturintys įtakos nepriklausomai nuomonei dėl Biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų, pateikti rašte⁹.

4. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 24 str. 1 d. nustatyta, kad sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS).

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

⁷ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2015 m. gruodžio 14 d. raštas Nr. KS-70 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“.

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais).

⁹ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016 m. vasario 8 d. raštas Nr. KS-8 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“.

Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas¹⁰.

Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną¹¹, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t.y. uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas ataskaitoje nurodytu ataskaitiniu laikotarpiu¹².

Nukrypti nuo standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Vadovaudamasis LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Centras rengia žemesniojo lygio metinį finansinių ataskaitų rinkinį.

Įstaigos apskaitai naudojamas sąskaitų planas yra pakankamai išsamus ir parengtas pagal VSAFAS reikalavimus. Sąskaitų planas atitinka įstaigos poreikius.

Įvertinę 2015 metų Centro finansinių ataskaitų teisingumą, reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitų teisingumui, nenustatėme. Pastebėjimai, neturintys įtakos nepriklausomai nuomonei dėl finansinių ataskaitų duomenų, Centrai pateikti raštuose¹³.

5. Pastebėjimai dėl lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-476 redakcija) patvirtinto 1-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ 8 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-378 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-478 redakcija) patvirtinto 2-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinės būklės ataskaita“ 5 p.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 įsakymo Nr. 1K-457 redakcija) patvirtinto 3-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Veiklos rezultatų ataskaita“ 5 p.

¹³ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2015 m. gruodžio 14 d. raštas Nr. KS-70, 2016 m. sausio 19 d. raštas Nr. KS-4 ir 2016 m. kovo 21 d. raštas Nr. KS-27 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“.

5.1. Pastebėjimai dėl apmokėjimo už teikiamas paslaugas

Centras per 2015 metus gavo 194066,64 Eur veiklos pajamų. Veiklos pajamų pagal pajamų rūšis struktūra pateikta 3 priede.

5.1.1. Centro nuostatų¹⁴ 22.2 punktu nustatyta, kad Centras organizuoja ir teikia maitinimo *paslaugas* Centro gyventojams, pagalbos į namus, dienos socialinės globos namuose, sociokultūrinių paslaugų gavėjams, Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ lankytojams ir darbuotojams, Centro darbuotojams, svečiams ir kitiems asmenims, pagal Centro direktoriaus įsakymu patvirtintą maitinimosi valgykloje tvarką. Savivaldybės taryba nustatė¹⁵ maitinimo paslaugų finansinį normatyvą¹⁶ parai visoms Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigoms. To paties sprendimo 4 punktu apibrėžė subjektų ratą, kuriems nustatytas mitybos finansinis normatyvas didinamas 20 proc., tai Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiams ir neįgaliesiems darbuotojams, dienos centro lankytojams, svečiams; Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“, Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namų darbuotojams ir šių įstaigų svečiams. Šie subjektai už maitinimąsi sumoka savikainą, t.y. padengia ir maisto gamybos kaštus.

Centras kasdien organizuoja ir teikia maitinimo paslaugą (Centro valgykloje pagamina maistą ir savo transportu nuveža) Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centrui „Viltis“, o moksleivių vasaros atostogų metu ir Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinio lankytojams. Minėtos įstaigos Centru apmoka tik maisto gamybai sunaudotų maisto produktų kainą, o maisto gamybos ir nuvežimo kaštus padengia Centras.

Paslauga bendrąja prasme suprantama ne kaip prekė, bet kaip tam tikros veiklos procese sukurtas produktas, skirtas kitam asmeniui. Į paslaugos savikainą įeina ne tik veikloje sunaudotų materialijų vertybių kaina, bet ir kitos veiklos procese patirtos sąnaudos. Todėl būtų tikslinga papildyti Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 31 d. sprendimo Nr. T1-53 4 punktą, kad maitinimo paslauga už savikainą būtų teikiama Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių

---

¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-62 patvirtinti Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiams ir neįgaliesiems nuostatai.

¹⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015-03-31 sprendimas Nr. T1-53.

¹⁶ Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 (visais aktualiais pakeitimais), 28 punktu nustatyta, kad maitinimo išlaidos apskaičiuojamos taikant sveikatos apsaugos ministro tvirtinamas maisto produktų paros normas socialinę globą gaunantiems asmenims, atitinkančias rekomenduojamas paros maistingų medžiagų ir energijos normas, patvirtintas sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 510. Maitinimo išlaidų, išlaidų medikamentams, patalynei ir aprangai finansiniai normatyvai ateinantiems metams kasmet iš naujo persvarstomi atsižvelgiant į Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą informaciją apie vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokyčius.

užimtumo centro „Viltis“, Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinio lankytojams, socialinės pagalbos namuose paslaugų gavėjams.

5.1.2. Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“ ir Pasvalio specialioji mokykla Centrai turėtų apmokėti maisto pristatymo išlaidas (transporto išlaidas).

5.1.3. Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalis nustato, kad biudžeto asignavimų valdytojais skirtus asignavimus naudoja savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti. Centro nuostatų 16.10 punkte nustatyta pareiga užtikrinti Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, specialiųjų lėšų ir kitų lėšų efektyvų panaudojimą pagal paskirtį.

Savivaldybės taryba patvirtino Transporto paslaugų teikimo ir mokėjimo tvarkos aprašą¹⁷ (toliau – Aprašas). Pagal Aprašą transporto paslaugas skiria ir teikia Centras. Aprašo 7.9 ir 7.10 punktais nustatyta, kad Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų - Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ ir Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinių *dienos* socialinės globos paslaugų gavėjams suteiktas transporto paslaugas apmoka Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“ ir Pasvalio specialioji mokykla, o šių įstaigų *trumpalaikės* socialinės globos paslaugų gavėjai į šias įstaigas vežiojami nemokamai, t.y. transporto išlaidas apmoka Centras iš jam skirtų asignavimų.

Už *trumpalaikės* socialinės globos paslaugų gavėjų, vykstančių į Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centrą „Viltis“ ir Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinį vežiojimą transporto išlaidas turėtų apmokėti minėtos įstaigos, nes jos gauna veiklos pajamų iš socialinės globos paslaugų gavėjų. Be to, Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“ ir Pasvalio specialioji mokykla yra savarankiškos Savivaldybės biudžetinės įstaigos, vykdančios joms priskirtas programas, tame tarpe ir socialinių paslaugų teikimą atitinkamoms rajono gyventojų grupėms ir šioms programoms įgyvendinti gauna Savivaldybės biudžeto asignavimus.

Centro finansinėse ataskaitose neteisingai parodomas Centras ir iš jam skirtų asignavimų apmokėtų kitų asignavimų valdytojų išlaidos. Visos sąnaudos parodytos kaip Centro pagrindinės veiklos sąnaudos. Tikslios Centras panaudotos asignavimų sumos kitų asignavimų valdytojų išlaidoms padengti nustatyti negalėjome.

2015 metais Centras veiklos organizavimas neatitiko biudžeto sandaros teisinių santykių reguliavimo, nes Centras dalį skirtų asignavimų panaudojo nemokamoms arba iš dalies apmokamoms paslaugoms teikti, kad būtų patenkinti kitų asignavimų valdytojų (Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ ir Pasvalio specialiosios mokyklos) poreikiai. Toks veiklos organizavimas neatitinka Biudžeto sandaros įstatyme nustatytų biudžeto asignavimų skyrimo pagal

asignavimų valdytojų vadovaujamas įstaigas ir jų naudojimo teisinių pagrindų. Finansinių ataskaitų rinkinyje prie pagrindinės veiklos sąnaudų priskiriamos ir tos sąnaudos, kurios skirtos ne Centro veiklai finansuoti. Tikslios Centro padarytų sąnaudų kitų subjektų naudai dalies nustatyti negalėjome dėl netikslaus paslaugų reglamentavimo.

5.2. Pastebėjimas dėl veiklos pajamų apskaitos

Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹⁸ 55.7 punktu nustatyta, kad lėšos, gautos iš kitos biudžetinės įstaigos už teikiamas paslaugas, priskiriamos kitoms biudžetinių įstaigų lėšoms. Šios lėšos naudojamos pagal atskirą įstaigos vadovo patvirtintą išlaidų sąmatą įstaigos funkcijoms atlikti. Jų nereikia pervesti į Finansų skyrių.

Centras nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 55.7 punktu, nes per 2015 metus už teikiamas paslaugas iš biudžetinių įstaigų gautus 23523,11 Eur apskaitė kaip veiklos pajamas ir pervedė į Finansų skyrių.

Konstruktivus bendradarbiavimas ir komunikacija su Centro vadovybe mums padėjo pasiekti suplanuotus audito tikslus. Pateikę pastabas dėl vidaus kontrolės trūkumų ir teisės aktų pažeidimų bei rekomendacijas, kaip tinkamai valdyti Savivaldybės lėšas ir turtą bei organizuoti veiklą, siekiame prisidėti prie to, kad Savivaldybės lėšos būtų skirstomos ir naudojamos atsakingai ir skaidriai, turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais. Tikimės, kad Centras atsižvelgs į šioje audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus.

Audito rekomendacijos, jų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (4 priedas).

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Pasvalio paslaugų ir užimtumo centrui pagyvenusiems ir neįgaliesiems, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

Audito ataskaitos kopijos teikiamos:

Pasvalio rajono savivaldybės merui,
Pasvalio rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui,
Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriui.

¹⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 27 d. sprendimas Nr. T1-170 „Dėl transporto paslaugų teikimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pakeistas 2014 lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T1-225).

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

PRIEDAI**1 priedas****TEISĖS AKTAI, KURIAIS VADOVAUJANTIS BUVO ATLIKTOS AUDITO
PROCEDŪROS IR VERTINIMAI**

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 patvirtintas Socialinių paslaugų katalogas
5. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
6. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
7. Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
9. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (aktuali redakcija);
13. Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2010 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 1K-085 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo pakeitimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
14. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
15. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
16. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas
17. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas
18. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (aktuali redakcija);

20. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-22 patvirtintas Socialinį darbą dirbančių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas (su vėlesniais pakeitimais);
21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimas Nr.280 „Dėl valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“;
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 941 „Dėl kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas kasmetines atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės patvirtinimo“
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 22 d. nutarimas Nr. 497 “ Dėl kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos patvirtinimo“.
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimas Nr. 432 „Dėl Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“.
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“.
29. Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai;
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimas Nr. 978 “Dėl socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo” (aktuali redakcija);
31. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-94 patvirtinti Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas ir Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodika;

32. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su visais aktualiais pakeitimais);

33. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-62 patvirtinti Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiems ir neįgaliesiems nuostatai.

2 priedas

DUOMENYS APIE 2015 M. PATVIRTINTĄ IR APSKAIČIUOTĄ DARBO UŽMOKESTĮ PASVALIO PASLAUGŲ IR UŽIMTUMO CENTRE PAGYVENUSIEMS IR NEĮGALIESIEMS

Lėšos, iš kurių mokamas darbo užmokestis	Patvirtintas darbo užmokesčio fondas, Eur	2015 metais priskaičiuota, Eur						Pašalpos išmokėtos esant sunkiai materialine i būklei, mirties ir kitais atvejais
		Darbo užmokesčio	iš jų:					
			priemokų	priedų	už darbą poilsio, švenčių dienomis, naktinį, viršvalandinį darbą	išeitinės išmokos	vienkarčių išmokų (pagal Nutarimo Nr. 511 5.4 p.)	
1	2	3	4	11	12	13	14	15
Savivaldybės biudžetas	223357	222892	0	5620	3033	769	14895	600
Valstybės biudžetas	49752	49752	0	1753	5268	0	2925	0
Teikiamos paslaugos	48100	48100	178	1957	581	0	3573	0
Iš viso:	321209	320744	178	9330	8882	769	21393	600

3 priedas**Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centro pagyvenusiems ir neįgaliesiems
2015 metais uždirbtų pajamų struktūra**

Pajamų rūšis	Uždirbtos pajamos (Eur)	Pajamų struktūra
Skalbimo paslaugos	12.735,37	6,6
Pirtis	4218,34	2,2
Lankomoji priežiūra	21557,26	11,1
Transporto paslaugos	9617,74	5,0
Masažo paslaugos	3659,6	1,9
80% senelių pensijos	71647,11	36,9
Turto mokestis	3072,92	1,6
100% paramos skyriaus	44601,82	23,0
Užimtumo paslaugos	108,16	0,1
Maitinimo paslaugos	19701,86	10,2
Apgyvendinimo paslaugos	231,2	0,1
Ramentų nuoma	114,84	0,1
30% vietos išsaugojimo	101,46	0,1
Dušo paslaugos	90,48	0,0
Vaistų leidimo paslaugos	6,62	0,0
Prekių pardavimas	2601,85	1,3
Iš viso:	194.066,64	100,0

4 priedas**Rekomendacijų įgyvendinimo planas**

Eil. Nr.	Rekomendacija	Darbuotojas, atsakingas už rekomendacijos įgyvendinimą	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1	2	3	4	5
1.	Planuojant Centro darbo užmokesčio poreikį ateinantiems metams vadovautis Vyriausybės patvirtinta Metodika (Pastebėjimų 2 p.)	R.Beinorienė B.Vasiliauskienė	Planuojant asignavimus ateinantiems metams vadovaujamosi Vyriausybės patvirtinta Metodika.	2016-11-01
2	Siūlome pakeisti Centro teikiamų maitinimo paslaugų reglamentavimą taip, kad paslaugos gavėjai, išskyrus Centro stacionarių paslaugų gavėjus, padengtų visus maitinimo paslaugos kaštus, įskaitant ir transporto išlaidas, jeigu Centras maitinimo paslaugą teikia kitoje įstaigoje (Pastebėjimų 5.1 p.).	R.Beinorienė	Dėl maitinimo paslaugos kainos kitai įstaigai yra pateiktas sprendimas savivaldybės Tarybai 2016-03-30.	2016-04-01
3.	Siūlome pakeisti Transporto paslaugų teikimo ir mokėjimo tvarkos aprašą ir numatyti apmokėjimą už specialiojo transporto paslaugą kitoms trumpalaikę globą teikiančioms įstaigoms (Pastebėjimų 5.1 p.).	R.Beinorienė	Transporto paslaugų teikimo ir mokėjimo tvarkos aprašas bus peržiūrėtas, pakeistas ir pateiktas savivaldybės tarybai 2016 m. antrame ketvirtyje.	2016-06-01
4.	Apskaitant ir naudojant veiklos pajamas vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis (Pastebėjimų 5.2. p.)	R.Beinorienė B.Vasiliauskienė	Apskaitant ir naudojant veiklos pajamas vadovaujamosi Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis.	2016-01-01

Rekomendacijų įgyvendinimo planą užpildė ir yra atsakingas už rekomendacijų įgyvendinimą bei informavimą Kontrolės ir audito tarnybą nustatytais terminais direktorė Rasa Beinorienė, tel. Nr. . 8-451 52755 el.p. rasa@pasvalys.lt